

PAQ-16070202010600 Seat No. _____

M. R. S. (Sem. I) (CBCS) Examination

October / November - 2018

Rural Economics

(Agriculture Economics)

(New Course) (Core - I)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ ભારતીય કૃષિક્ષેત્રે ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો. ૧૫
અથવા
ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે સહકારી ધિરાણની મર્યાદાઓ જણાવો.
- ૨ જમીન વપરાશની તરેહ એટલે શું ? તેને અસર કરતા પરિબળો કયા છે ? ૧૫
અથવા
કૃષિ વિકાસમાં સંસ્થાકીય ધિરાણનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- ૩ માગ્યા પ્રમાણે ત્રણના ઉત્તર આપો : ૧૫
(૧) ભારતના કૃષિ વિકાસમાં ઉચ્ચી ઉપજ આપતા બિયારણોનું યોગદાન જણાવો.
(૨) સંસ્થાકીય ધિરાણ અને બિનસંસ્થાકીય ધિરાણ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(૩) જમીન ધોવાણના કારણો કયા છે.
(૪) ખેતરોના કદ અને ખેત ઉત્પાદકતા વચ્ચેનો સંબંધ લખો.
(૫) જમીન ધોવાણ અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો.
- ૪ ભારતમાં ડેરી ઉદ્યોગનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૫
અથવા
ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રે રાસાયણિક ખાતરના વધતા ઉપયોગથી ઉભા થતા પ્રશ્નો કયા છે ?
- ૫ ભારતમાં સિંચાઈનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૦
અથવા
ખંડ વિભાજન અને ઉપવિભાજનના કારણો કયા છે ?